

Midrachim pour la marche-Hévrouta de Chavouot

Rabbin Floriane Chinsky (collecte et traduction du midrach)
sefarim (traduction des passages bibliques)

N.B. : Lors de l'introduction de la traduction des versets, tout le verset a été ajouté en français alors qu'il n'y a qu'un extrait dans la source.

MeHilta dérabbi Ichmael

<p>Il est dit: "L'Éternel est venu du Sinai "</p> <p>Quand le Saint, béni soit-il, s'est révélé pour donner la Torah à Israël, il ne s'est pas révélé uniquement à Israël, mais à toutes les nations.</p> <p>Au début, il alla chez les enfants d'Esau et il leur a dit : « Vous acceptez la Torah ? »</p> <p>Ils lui ont dit : « Qu'y est-il écrit ? »</p> <p>Il leur a dit : « Tu n'assassineras pas »</p> <p>Ils lui dirent : « Maître du monde, la nature même de notre père est l'assassinat « et les mains sont les mains de Esau » (Genèse 27 :22), et on n'a rien promis d'autre à nos père que l'épée : « et tu vivras de ton épée » (Genèse 27 : 40), nous ne pouvons pas accueillir la Torah. »</p> <p>Il alla chez les enfants d'Amon et de Moav et il leur a dit : « Vous acceptez la Torah ? »</p> <p>Ils lui ont dit : « Qu'y est-il écrit ? »</p> <p>Il leur a dit : « Tu ne commettra pas d'adultère »</p> <p>Ils lui dirent : « Maître du monde, notre nature même est issue de l'adultère « Les deux filles de Loth furent enceinte de leur père » (Genèse 19 :36), nous ne pouvons pas accueillir la Torah. »</p> <p>Il alla chez les enfants d'Ismaël, il leur a dit : « Vous acceptez la Torah ? »</p> <p>Ils lui ont dit : « Qu'y est-il écrit ? »</p> <p>Il leur a dit : « Tu ne voleras pas »</p> <p>Ils lui dirent : « Maître du monde, notre nature même n'est autre que le vol « il est un homme sauvage, sa main est sur tout et la main de tous est sur lui » (Genèse 16 :12), nous ne pouvons pas accueillir la Torah. »</p> <p>Il n'y a pas une seule nation chez laquelle il ne soit allé, n'ait frappé à la porte, pour demander s'ils accepteraient la Torah.</p> <p>Et ensuite il alla chez Israël, ils lui dirent : « nous ferons et nous comprendrons ». C'est ce qui est dit « L'Éternel vint du Sinai et du Séir il a brillé sur eux, Il s'est révélé sur le mont Paran.... »</p>	<p>ויאמר ה' מסיני בא" (דברים לג, ב) – כְּשֶׁנִּגְלָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְתַן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל, לֹא עַל יִשְׂרָאֵל בְּלֻבֵד הוּא נִגְלָה, אֲלָא עַל כָּל הָאֻמוֹת.</p> <p>בַּתְּחִלָּה הִלָּךְ אֶצֶל בְּנֵי עֵשָׂו וְאָמַר לָהֶם: מִקְּבָלִים אַתֶּם אֶת הַתּוֹרָה? אָמְרוּ לוֹ: מַה כְּתוּב בָּהּ? אָמַר לָהֶם: "לֹא תִרְצָח" (שְׁמוֹת כ, יב). אָמְרוּ לְפָנָיו: רַבּוֹנוֹ שְׁל עוֹלָם, כָּל עֲצָמוֹ שְׁל אוֹתוֹ אֲבִיָּהֶם רוֹצֵחַ הוּא ("וְהִידִים יָדֵי עֵשָׂו" [בראשית כז, כב]) וְלֹא הִבְטִיחוּ אֲבִיו אֲלָא עַל הַחֶרֶב ("וְעַל חֶרֶב תִּחְיֶה" [בראשית כז, מ]) – אִין אֲנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה.</p> <p>הִלָּךְ לוֹ אֶצֶל בְּנֵי עַמּוֹן וּמוֹאָב וְאָמַר לָהֶם: מִקְּבָלִים אַתֶּם אֶת הַתּוֹרָה? אָמְרוּ לוֹ: מַה כְּתוּב בָּהּ? אָמַר לָהֶם: "לֹא תִנְאַף" (שְׁמוֹת כ, יב). אָמְרוּ לְפָנָיו: רַבּוֹנוֹ שְׁל עוֹלָם, כָּל עֲצָמָם שְׁל אוֹתָם הֵאֱנָשִׁים אֵינָם בָּאִים אֲלָא מִנְאוּף ("וַתִּהְרֶינּוּ שְׁתֵּי בָנוֹת לוֹט מֵאֲבִיהֶן" [בראשית יט, לו]) – אִין אֲנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה.</p> <p>הִלָּךְ לוֹ אֶצֶל בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל, אָמַר לָהֶם: מִקְּבָלִים אַתֶּם אֶת הַתּוֹרָה? אָמְרוּ לוֹ: מַה כְּתוּב בָּהּ? אָמַר לָהֶם: "לֹא תִגְנוֹב" (שְׁמוֹת כ, יב). אָמְרוּ לְפָנָיו: רַבּוֹנוֹ שְׁל עוֹלָם, כָּל עֲצָמָם שְׁל אוֹתָם הֵאֱנָשִׁים אֵינָם חַיִּים אֲלָא מִן הַגְּנֵבָה וּמִן הַגְּזוּל ("פָּרָא אָדָם יָדוֹ בְּכָל יוֹד פֶּל בּוֹ" [בראשית טז, יב]) – אִין אֲנוּ יְכוּלִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה.</p> <p>לֹא הִיָּתֵה אִמָּה בְּאֻמוֹת שְׁלֹא הִלָּךְ וְדַבֵּר וְדַפַּק עַל פִּתְחָהּ, אִם יִרְצוּ וּיקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה.</p> <p>וְאַחַר כֵּן בא לוֹ אֶצֶל יִשְׂרָאֵל, אָמְרוּ לוֹ: "נִבְעָשָׂה וְנִשְׁמָע" (שְׁמוֹת כד, ז). זֶהוּ שְׁנֵאָמַר: "ה' מסיני בא ונרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבת קדש מימינו אש דת למו" (דברים לג, ב).</p>
---	--

Bamidbar Rabba

<p>« Son palais n'est que douceur »</p> <p>On a dit au nom de Rabbi YoHanan : A l'heure où Israël a entendu au Sinäi « Je suis l'Eternel ton dieu », leurs âmes se sont enfuies, c'est pour cela qu'il est dit : « mon âme s'était pâmée pendant qu'il parlait »</p> <p>La parole est retournée vers le Saint, Béni soit-il et il a dit : « Maître du monde, tu vis et tu existes et ta torah vit et existe, et tu m'as envoyée chez les morts ? Ils sont tous morts ! »</p> <p>A cette même heure, le Saint, béni soit-il leur a adouci cette parole c'est pour cela qu'il est dit : « La voix de l'Eternel est dans la force, la voix de l'Eternel est dans la splendeur »</p> <p>Rabbi Hama bar Hanina a dit : « La voix de l'Eternel est dans la force » pour les jeunes, « la voix de l'Eternel est dans la splendeur », pour les vieillards.</p> <p>Rabbi Lévi a dit : « S'il avait été écrit « La voix de l'Eternel est dans sa force », le monde n'aurait pas pu continuer à exister, mais « la voix de l'Eternel est dans une force : les jeunes selon leur force et les vieux selon leur force, les petites selon leur force, les nouveaux nés selon leur force et les femmes selon leur force. »</p> <p>Rabbi Chimon bar YoHaï a enseigné : « La Torah que le Saint, béni soit-il, a donnée à Israël leur a fait rendre l'âme. La Torah s'est mise à demander grâce au Saint, béni soit-il pour Israël. Elle lui a dit : « Maître du Monde, il y aurait un roi qui marierait sa fille et qui tuerait le fils de sa fille ? Le monde entier est heureux pour moi et tes enfants meurent ! immédiatement leur âme est revenue. C'est pour cela qu'il est écrit : « La Torah de l'Eternel est simple, elle fait revenir l'âme »</p>	<p>"חכו ממתקים" (שיר השירים ה, טז) –</p> <p>אמרו בשם ר' יוחנן: בשעה ששמעו ישראל בסיני "אנכי ה' אלהיך" (שמות כ, ב) פרה נשמתם, זהו שנאמר: "נפשי יצאה בדברו" (שם שם, ו).</p> <p>חור הדבר לפני הקדוש ברוך הוא ואמר: רבנו של עולם, אפה חי וקיים ותורתך חיה וקיימת, ושלחתיני אצל מתים?</p> <p>– כלם מתים!</p> <p>באותה שעה חור הקדוש ברוך הוא והמתיק להם את הדבר. זהו שנאמר:</p> <p>"קול ה' בפתח קול ה' בחדר" (תהילים כט, ד).</p> <p>אמר ר' חמא בר חנינא: "קול ה' בפתח" לבחורים, "קול ה' בחדר" לתשישין.</p> <p>ר' לוי אמר: אלו היה כתוב: "קול ה' בפתח" – לא היה העולם יכול לעמד, אלא "קול ה' בפתח" – בפתח של כל אהד ואהד: הבחורים לפי כוחם, הוגנים לפי כוחם, הקטנים לפי כוחם, היוגנים לפי כוחם, והנשים לפי כוחן.</p> <p>תני ר' שמעון בן יוחאי: תורה שנתן הקדוש ברוך הוא לישראל התורה להם נפשתייהם.</p> <p>התחילה התורה מבקשת רחמים על ישראל מן הקדוש ברוך הוא,</p> <p>אמרה לפניו: רבנו של עולם, יש מלך משיא בתו והורג את בן ביתו?</p> <p>כל העולם פלו שמח בשבילי, ובניך מתים!</p> <p>מיד חזרה נשמתם.</p> <p>זהו שנאמר: "תורת ה' תמימה משיבת נפש" (שם יט, ח).</p>
---	--

MeHilta dérabi Ichmael

<p>"Je suis l'Eternel ton Dieu"</p> <p>Quand le Saint, béni soit-il, s'est levé et a dit je suis l'Eternel ton dieu, la terre est devenue malade comme il est dit : Juges 5 :4 « Eternel ! Quand tu sortis de Séir, quand tu t'avanças de la région d'Edom, la terre frissonna, les cieux se fondirent, les nuages se fondirent en eau »</p> <p>Et il est dit ailleurs : Juges 5 :5</p> <p>« Les monts ruisselèrent à la vue du Seigneur, le Sinaï tressaillit à l'aspect du Dieu d'Israël. »</p> <p>Et il est dit : Psaumes 29 :4</p> <p>« La voix de l'Eternel [éclate] avec force, la voix de l'Eternel, avec majesté. »</p> <p>Jusqu'à : Psaumes 29 :9 « dans son palais tous de s'écrier: "Gloire!" » jusqu'à ce que leurs maisons s'emplissent de la lumière de la présence divine.</p> <p>A ce même moment tous les rois des peuples du monde se sont rassemblées devant Bilam le méchant. Ils lui dirent peut-être qu'il amène le déluge sur le monde. Il leur dit : Le Saint, béni soit-il a déjà promis qu'il n'amènera pas le déluge sur le monde, comme il est dit : Isaïe 54 :9 :</p> <p>« Certes, je ferai en cela comme pour les eaux de Noé: de même que j'ai juré que le déluge de Noé ne désolerait plus la terre, ainsi je jure de ne plus m'irriter ni diriger des menaces contre toi. »</p> <p>Ils lui dirent : peut-être qu'un déluge d'eau il n'amène pas, mais qu'il amène un déluge de feu.</p> <p>Il leur dit, ni un déluge d'eau ni un déluge de feu il n'amène, mais le Saint béni soit-il veut donner la Torah à son peuple comme il est dit : Psaumes 29 :11 : « Que l'Eternel donne la force à son peuple! Que l'Eternel bénisse son peuple par la paix! »</p> <p>Quand ils entendirent cela de sa bouche, il se sont tous tournés et sont allés chacun chez soi.</p>	<p>"אנכי ה' אלקיך" (שמות כ , ב)</p> <p>שכשעמד הקב"ה ואמר אנכי ה' אלוקיך, הייתה הארץ חלה שנאמר (שופטים ה, ד)</p> <p>ה' בצאתך משעיר בצעדך משדה אדום ארץ רעשה;</p> <p>ואומר שם (שופטים ה, ה) הרים נזלו מפני ה', ואומר (תהלים כט, ד) קול ה' בכח קול ה' בהדר</p> <p>עד: (שם, שם ט) ובהיכלו כלו אומר כבוד[3] עד שנתמלאו בתיהם מזיו השכינה.</p> <p>באותה שעה נתכנסו כל מלכי אומות העולם אצל בלעם הרשע, ואמרו לו שמא מבול מביא לעולם.</p> <p>אמר להם, כבר נשבע הקב"ה שאינו מביא מבול לעולם,</p> <p>שנאמר (ישעיה נד, ט) כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי.</p> <p>אמרו לו, שמא מבול של מים אינו מביא אבל מביא מבול של אש;</p> <p>אמר להם, לא מבול של מים ולא מבול של אש הוא מביא</p> <p>אלא ה[קדוש] ברוך הוא רוצה ליתן תורה לעמו,</p> <p>שנ' (תהלים כט, יא) ה' עוז לעמו ייתן. וכיוון ששמעו מפיו הדבר הזה, פנו כולם והלכו איש איש למקומו.</p>
--	--

Chabbat 88a

<p>Rav Avdimi fils de Hama fils de Hassa a dit : « Cela nous apprend que le Saint, béni soit-il, a retourné sur eux la montagne comme une cuvette et il leur a dit : « Si vous accueillez la Torah, c'est parfait, sinon, ceci est votre tombeau ».</p> <p>Rech Lakich a dit : Que signifie ce qui est écrit : « Il y eut un soir, il y eut un matin, sixième jour. » Le hé supplémentaire, à quoi me sert-il ? Il enseigne que le Saint, béni soit-il, a posé des conditions à la création initiale, il leur a dit : « si Israël accepte la Torah, vous continuerez à exister, et sinon, je vous renvoie au chaos. »</p>	<p>אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה – מוטב, ואם לאו – שם תהא קבורתכם. אמר ריש לקיש: מאי דכתיב (בראשית א לא): "ויהי ערב ויהי בקר יום הששי" – ה"א יתירה למה לי? מלמד שהתנה הקדוש ברוך הוא עם מעשה בראשית ואמר להם: אם ישראל מקבלים התורה – אתם מתקיימין, ואם לאו – אני מחזיר אתכם לתוהו ובוהו.</p>
---	---

Bamidbar Rabba

<p>« Et l'Éternel parla à Moïse dans le désert du Sinaï ». Pourquoi dans le désert du Sinaï ? De là les sages ont enseigné : « La torah a été donnée par trois choses, par le feu, par l'eau, par le désert. Le feu, d'où ? « Or, la montagne de Sinaï était toute fumante, parce que le Seigneur y était descendu au sein de la flamme; sa fumée montait comme la fumée d'une fournaise et la montagne entière tremblait violemment. » et de l'eau, d'où ? De ce qu'il est dit : « Éternel! Quand tu sortis de Séir, quand tu t'avanças de la région d'Edom, la terre frissonna, les cieus se fondirent, les nuages se fondirent en eau; » et du désert, d'où ? De ce qu'il est écrit « L'Éternel parla à Moïse dans le désert du Sinaï ». Et pourquoi a-t-elle été donnée par ces choses-là ? Parce que de même qu'elles sont accessibles à tous les habitants du monde, de même la Torah est accessible comme il est dit : « Ah! Vous tous qui avez soif, venez, voici de l'eau! Vous qui n'avez point d'argent, venez, approvisionnez-vous et mangez; gratuitement, sans rétribution, venez, fournissez-vous de vin et de lait!; »</p>	<p>"וידבר ה' אל משה במדבר סיני" (במדבר א, ב) למה במדבר סיני? מכאן שנו חכמים בג' דברים ניתנה התורה: באש, ובמים, ובמדבר. באש מנין (שמות יט, יח) והר סיני עשן כולו וגו' [36] ובמים מנין שנאמר (שופטים ה, ד) גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים [37] ובמדבר מנין (במדבר א, א) וידבר ה' אל משה במדבר סיני ולמה ניתנה בג' דברים הללו? אלא מה אלו חנם לכל באי העולם – כך דברי תורה חנם הם שנאמר (ישעיה נה, א) הוי כל צמא לכו למים [38]</p>
--	--